

Afschuiven zeereep.....een ramp of een zegen?

Ees Aartse

Dit voorjaar is de zeereep van de Koningin Wilhelmina Boulevard afgeschoven. Door de vele stormen was de zeereep opgestoven tot een echte duinenrij. Het stormgeweld zorgde er ook voor dat de duinvoet werd weggeslagen en dat veel zand van het strand werd weggespoeld. De kilometerpalen in de buurt van de duinvoet, die niet of nauwelijks meer zichtbaar waren, staken ineens weer meer dan een meter boven het strand uit.

Door de zeereep af te schuiven en het zand te gebruiken om de weggeslagen duinvoet op te hogen, sloegen twee vliegen in een klap. Ten eerste was er weer uitzicht van de boulevard op zee en ten tweede werd de hinderlijk steile duinvoet wat genivelleerd. Toch keken veel mensen met gemengde gevoelens tegen de ingreep aan. De mooie zeereep met zijn golvende Helm werd door een bulldozer veranderd in een troosteloze, vlakke woestijn. Weg Blauwe zeedistel, weg Zeewinde...! Maar is dat wel zo.

De ruige omstandigheden die op het strand en in de zeereep heersen, stellen aan de plantengroei daar bijzondere eisen. Nauwelijks zoet water, een verzengende hitte aan de duinvoet waar zelfs op blote voeten nauwelijks te lopen valt, woestijndroog en van tijd tot tijd gezandstraald. Zie je daar maar als plant te handhaven. Het kan! Maar je moet wel uitgerust zijn met een aantal beschermingen om dit klimaat te kunnen trotseren. Een aantal planten heeft zich aan dat barre klimaat aangepast.

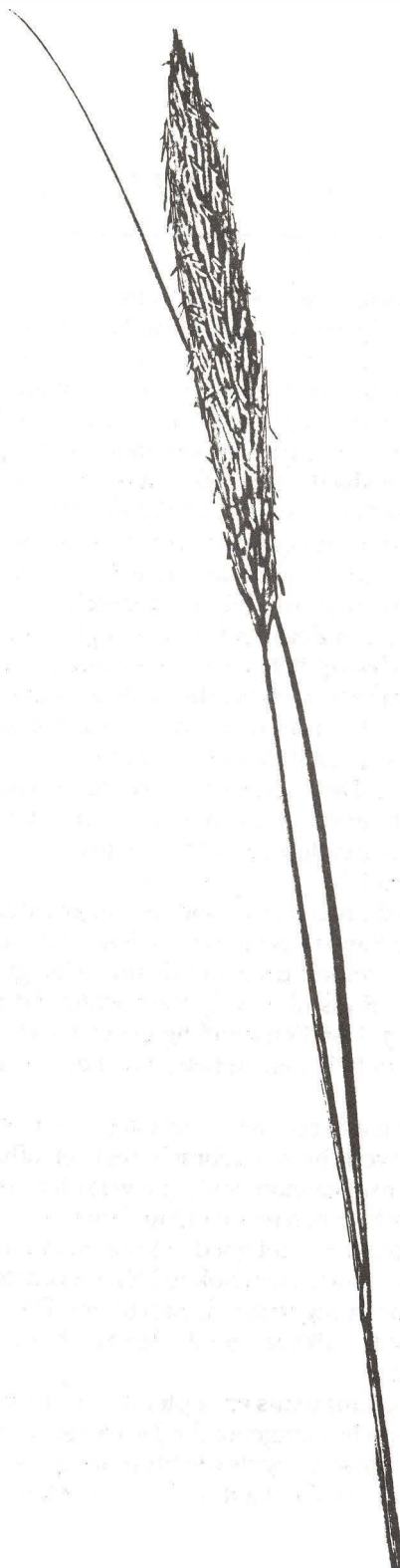
Helm rolt bij hitte zijn bladeren op tot een kokertje. De huidmondjes zitten nu binnen in het kokertje en de verdamping wordt tot een minimum beperkt. De opgerolde bladeren, die aan het zonlicht worden blootgesteld, hebben een kleiner oppervlak, waardoor er minder verdamping plaatsvindt. De buitenkant van het kokertje is zilverachtig en kaatst licht terug. Dankzij deze bescherming kan de Helm het bovenop de zeereep uithouden. Helm vindt het heerlijk om van tijd tot tijd gezandstraald te worden, want dat betekent aanvoer van nieuwe voedingsstoffen. De stevige bladeren kunnen wel tegen een stootje.

De mooiste Helm is dan ook te vinden boven op de zeereep. Daar komt Helm tot bloeien. Verder het binnenland in treft men zelden bloeiende Helm aan. Alleen aan de rand van stuifkuilen vinden we weer forse helmplanten met de bekende grote aren. Maar ja, in zo'n stuifkuil heerst hetzelfde klimaat als op de zeereep.

Zeewinde, Zeewolfsmelk en Zeeraket hebben dikke, vlezige bladeren met een waslaag. Deze waslaag beschermt de plant tegen uitdrogen. Blauwe zeedistel en Zeeakkerdistel hebben leerachtige bladeren met een waslaag. U ziet dat een aantal planten zich goed heeft kunnen aanpassen aan dat barre klimaat in de zeereep.

Door het hoger worden van de zeereep werd vooral aan de zijde de dynamiek minder. Het werd te rustig

voor een aantal planten. Blauwe zeedistel, Zeewinde en Zeeraket werden minder. Deze planten trokken zich terug in de buurt van de afritten, want daar was nog iets van dat heerlijke ruige klimaat te vinden. De zeer zeldzame Zeewolfsmelk verdween zelfs helemaal. Nu al zijn er overal nieuwe planten van de Blauwe zeedistel te vinden. Wellicht maken we in 1991 hetzelfde mee als een aantal jaren geleden in Katwijk. Toen

daar de zeereep was afgeschoven, was een paar jaar later de gehele zeereep bedekt met Blauwe zeedistel. Als je die zee van blauwgrijze planten zag vroeg je af waarom deze plant beschermd was. Een paar jaar later wist je waarom. De zeereep was weer tot rust gekomen en het aantal Blauwe zeedistels was zo sterk teruggelopen dat het weer een zeldzame plant in de zeereep was geworden.

Ook de Zeewinde neemt toe. Op veel plaatsen ziet men nu al de niervormige, dikke en vette blaadjes in het zand staan. Misschien dat zelfs de Zeewolfsmelk zich weer laat zien. Zeeraket is geen zeldzame plant en komt algemeen langs de afritten voor, maar zal nu ook dankbaar gebruik maken van de afgeschoven zeereep.

Ook Helm, Zeeakkermelkdistel en Zandhaver zullen profiteren van de nieuwe voedingsbodem die door het afschuiven is ontstaan.

U ziet dat het afschuiven van de zeereep voor alle partijen een goede zaak is geweest:

-- De gemeente kon het overtollige zand kwijt op het strand.

-- De wandelaars en de terrasbezoekers hadden weer een vrij uitzicht op de zee.

--De natuurliefhebbers zullen weer kunnen genieten van de uitbundige plantengroei in de nieuwe zeereep. Vooral als door stormen en stuiven de nieuwe zeereep weer wat reliëf krijgt, wordt het een interessant stuk duin.

Sceptici zijn echter moeilijk te overtuigen. Graag wijs ik op de prachtige ontwikkeling van de zeereep in Katwijk nadat daar een aantal jaren geleden de zeereep werd afgeschoven. Waarom zou dat in Noordwijk niet kunnen? De omstandigheden aan de Koningin Wilhelmina Boulevard wijken niet af van Katwijk.

Stivono: kwartaalverslag: april t/m juni.

Het derde kwartaal van 1990 ligt ruim achter ons. Een periode waarin het met de drukte in het vogelasiel nogal meeviel. In het begin van de maand juli zijn er nog wat jonge vogels binnen gebracht (vooral merels). Deze periode kenmerkte zich vooral door de vele problemen die de vogels hadden. Problemen door menselijke oorzaak, b.v. een vishaak in de bek van een eend of een Rotgans die met een vleugel een draad van een hoogspanningsmast heeft geraakt of een botsing met een auto. In september werden de eerste Zeekoeten gebracht. In de agenda stond netjes opgeschreven wat er was gebracht. "Een Zeekoet in een hok gezet door de Politie, gevonden op het strand". Het enige wat we konden vinden was een Zeekoet die er slecht aan toe was. De twee Zeekoeten waren erg mager maar op het verenkleed geen olie. Je gaat dan al snel denken aan chemische vervuiling. Deze soort van vervuiling is echter door ons slecht te achterhalen op het verenkleed. Voor het zelfde geld zijn de Zeekoeten gestorven aan een worminfectie o.i.d.

De Ransuil is door een automobilist aangereden op de Randweg. De Ransuil is via Leon Gielen gebracht. De conditie en de verwonding van de uil vielen gelukkig mee, zodat De Ransuil de volgende ochtend direct in de duinen werd gelost. Een prachtig gezicht als je zo'n Ransuil weg ziet vliegen en tussen de bomen ziet verdwijnen.

Een vreemde gast voor het Vogelasiel was de Kruisbek. De Kruisbek werd binnengebracht met een afhanginge vleugel. Ergens tegenaan gevlogen waardoor de vleugelspijeren verlammen en de vleugel niet meer de kracht heeft om de vogel goed te kunnen laten vliegen. Na enige tijd rustig in een hok te hebben gezeten werden de vlieg oefeningen steeds krachtiger. De denneappels deden haar blijkbaar goed. De Kruisbek is met succes gelost.

In de maanden augustus en september werden er vier Jan van Genten binnengebracht. De meeste exemplaren waren onvolwassen vogels die broodmager waren. Een volwassen Jan van Gent zat onder de stookolie. Na een

pillenkuur en een wasbeurt heeft deze vogel het helaas niet gered. De Eidereend is na een wormenkuur en twee weken aansterken weer vertrokken. Bij de uitwatering in Katwijk is zij losgelaten. Na enige tijd aarzelen ging zij op de wieden en verdween uit het gezichtsveld ver op zee.

Met de meeuwen is het minder goed gesteld. Deze groep vogels is veelal het slachtoffer van het verkeer. Een gebroken vleugel of iets van dien aard is meestal de verwonding. De breuken zitten meestal in de gewrichten, een plaats die niet te revalideren is omdat het een verstijving geeft, zodat er niet meer gevlogen kan worden. Een Zilvermeeuw werd binnengebracht met het opschrift "is uit de lucht komen vallen". De zilvermeeuw is enkele uren later gestorven onder verdachte omstandigheden. Wat de vogel gegeten heeft weten we nog niet. Een uur later werd een tweede Zilvermeeuw binnengebracht die dezelfde symptomen had als de eerder beschreven Zilvermeeuw. De twee dode Zilvermeeuwen zijn opgestuurd naar het Centraal Diergeneeskundig Instituut om de doodsoorzaak te achterhalen.

Leuk te vermelden is de Vleermuis die op de deurmat gevonden werd bij een tandarts in Noordwijkerhout. Er werd eerst opgebeld wat te doen met een Vleermuis. Met het advies de Vleermuis niet met blote handen op te pakken i.v.m. hondsdoelheid, (wat zeer sporadisch bij deze soort wordt gevonden) is de Vleermuis met een borstel in een schoenendoos geveegd en in het asiel afgeleverd. Na controle van het diertje werd geconstateerd dat er geen zichtbaar letsel was. Met deze wetenschap is er contact gezocht met het N.M.F. en het advies gekregen de Vleermuis in een boom te zetten. In de tuin van de Fam. v.d.Oever is de Vleermuis in een boom gezet. De Vleermuis was in een goede conditie want hij was binnen een half uur niet meer te vinden. Verder zijn er enkele waarnemingen rond het asiel gedaan die het vermelden waard zijn. De eerste is; een vos die op een zaterdagmiddag door de droge sloot